

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1PP/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122010907
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122010907.9

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Polyákovou, o návrhu odsúdenej F. R., na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 12.01.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa návrh odsúdenej F. R., narodenej XX.XX.XXXX v U. F., trvale bytom E. XXX/XX, F. M., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice, sp. zn. 1T/39/2021 zo dňa 20.06.2022, právoplatný dňa 20.06.2022 v trvaní 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 21.06.2022 bol Okresnému súdu Levice doručený návrh odsúdenej F. Bandovej (ďalej iba „odsúdená“) na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 1T/39/2021 zo dňa 20.06.2022, právoplatným dňa 20.06.2022, pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, nakoľko si vykonala 14 (štrnásť) mesiacov v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, čím spĺňa nárok na podmiennečné prepustenie.

Dňa 21.07.2022 bol Okresným súdom Levice postúpený tunajšiemu súdu z dôvodu miestnej príslušnosti návrh odsúdenej na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si podala zo slobody pred nastúpením na výkon trestu odňatia slobody.

Súd opakovane nariaďoval termíny verejného zasadnutia, tak aby bola vec rozhodnutá v lehote 60 dní od doručenia postúpenej veci na tunajší súd, avšak pre neúspešné doručenie cestou polície nebolo vykázané doručenie ani nebolo možné aplikovať fikciu doručenia.

Súd na verejnom zasadnutí dňa 12.01.2023, ktoré sa konalo v neprítomnosti odsúdenej podľa § 293 odsek 5 Trestného poriadku, vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov.

Zo skráteného výpisu odsúdenej z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová bolo preukázané, že odsúdená vykonávala trest odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 4T/7/2020 od 13.05.2020 do 12.07.2021, kde bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11.05.2020 právoplatne uznaná vinnou pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 345 odsek 1 Trestného zákona, za ktorý jej bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z rozsudku Okresného súdu Levice, sp. zn. 1T/39/2021 zo dňa 20.06.2022, právoplatným dňa 20.06.2022, vyplynulo, že odsúdená bola uznaná vinnou zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, za ktorý jej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace, na výkon ktorého bola zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T/7/2020 zo dňa 11.05.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Z uznesenia Okresného súdu Levice, sp. zn. 1T/39/2021 zo dňa 18.08.2022 rezultovalo, že odsúdenej bol započítaný výkon trestu odňatia slobody, ktorý vykonávala v zrušenej trestnej veci Okresného súdu Bratislava V vedenej pod sp. zn. 4T/7/2020 od 13.05.2020 do 12.07.2021.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (ďalej len „ÚVTOS Nitra - Chrenová“) zo dňa 26.07.2022 vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do výkonu trestu odňatia slobody dňa 30.08.2019 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, kde jej správanie bolo na požadovanej úrovni, pokyny a nariadenia väzenského personálu rešpektovala.

Dňa 26.05.2020 bola premiestnená na výkon trestu do ÚVTOS Nitra - Chrenová. Adaptácia odsúdenej na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebehla bez problémov, tieto dobre poznala z predchádzajúcich pobytov vo väzenskom prostredí. Voči príslušníkom vystupovala slušne a s rešpektom, pokyny a nariadenia plnila. V kolektíve spoluodsúdených konfliktné strety nevyhľadávala, ani do nich nevstupovala, vyžadovala skôr kludnejšie prostredie. V zaobchádzaní s odsúdenou sa využíval nedirektívny akceptujúci prístup. Bola vedená k uvedomeniu a pochopeniu príčin jej opakovaného zlyhania v občianskom živote a formovaniu hodnotovej orientácie.

Od augusta 2020 do mája 2021 bola zaradená do vzdelávacej aktivity „špecializovaného resocializačného a výchovno-vzdelávacieho programu pre rizikové skupiny zo segregovaných komunít“. Pôsobenie a aktivitu odsúdenej v skupine hodnotili lektori pozitívne, bola jednou z najaktívnejších odsúdených. U odsúdenej predpokladali pozitívny vplyv obsahu programu na jej ďalšie smerovanie v občianskom živote, a to z aspektu pracovného uplatnenia (asistentka predprimárneho vzdelávania pre rómske deti) i jeho možný dosah na pozdvihnutie kvality jej života a života rodín jej detí, s ktorými spolunažíva. Dňa 29.09.2020 bola premiestnená do Nemocnice OO a ÚVTOS Trenčín za účelom vykonania ochrannnej liečby. Dňa 06.10.2020 bolo liečenie v súvislosti s pandémiou COVID predčasne ukončené. Počas individuálnych pohovorov bola s odsúdenou rozoberaná problematika - protitoxikomanická osveta a toho času jej postoj k spáchanej trestnej činnosti bol kritický. ÚP a ČRD mala dostatočne osvojené a dodržiavala ich, nedostatky zaznamenané neboli. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny striktné dodržiavala, vo svojich veciach udržiavala poriadok a čistotu, o zverené výstrojnú súčasti sa náležite starala. Počas výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne potrestaná nebola, disciplinárne odmenená bola jedenkrát.

Odsúdená sa snažila svoj voľný čas využívať zmysluplne. Do činností v rámci všeobecného rozvoja osobnosti odsúdenej, najmä do výkonu upratovacích a čistiacich prác na oddiele, sa zapájala aktívne, zverené úlohy pri výkone rajónu vykonávala zodpovedne a svedomite. Celoústavných aktivít kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňovala sporadicky. Zapojila sa do aktivity „Tvorivosť odsúdených žien“, v rámci ktorej ušila hračky pre deti zo sociálne slabších pomerov. S obľubou sledovala televízne vysielanie a viedla rozhovory so spoluodsúdenými. Do činnosti záujmových krúžkov zapojená nebola.

Odsúdená bola zaradená na pracovisku v ústave Euroobuv 2, kde sa snažila o postupné zvládnutie technológie ručného šitia obuvi. Spočiatku podávala priemerné pracovné výkony, správanie na pracovisku mala na požadovanej úrovni, pokyny nadriadených rešpektovala a plnila, nedostatky zaznamenané neboli. Postupne zvyšovala svoju výkonovú normu, svedomite plnila svoje pracovné povinnosti a zverené úlohy. Za dlhodobu pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností bola jedenkrát disciplinárne odmenená. Fond pracovnej doby využívala, pracovné zaradenie zodpovedalo jej zdravotnému stavu.

Odsúdená bola vydatá, avšak s manželom M. R. nežila dlhšiu dobu, momentálne sú bez kontaktu. Približne 12 rokov udržiavala vzťah s partnerom N. A., ktorý je aktuálne vo výkone trestu v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, vzťahy nie sú narušené, naopak sú intenzívne. Je matkou 3 dospelých detí (M., U., H.). Rodičia- otec O. M., matka F. M. sú zosnulí. Odsúdená ma 5 súrodencov, s ktorými má dobrý vzťah. Počas výkonu trestu udržiavala intenzívny písomný kontakt s partnerom, dcérou U., ktorá žije v Rakúsku, s dcérou H. a vnukom G., okrem

písomného kontaktu využívala aj pravidelný osobný kontakt formou telefonovania. Pravidelne sa tiež snažila o využívanie kontaktov prostredníctvom návštev aj videonávštev.

Z obsahu ostatných správ bolo zrejmé, že odsúdená bola už v minulosti dvadsaťtrikrát súdne trestaná, z toho trinásťkrát bola súdne trestaná v zahraničí. Odsúdená páchala rôznorodú trestnú činnosť, prevažne majetkového charakteru, pričom jej boli uložené či už podmiennečné tresty odňatia slobody, peňažné tresty, trest vyhostenia, trest zákazu pobytu alebo nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Naposledy bola súdne trestaná Okresným súdom Levice v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T/39/2021, z ktorej žiada podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z lustrácie v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bolo zistené, že odsúdená bola doposiaľ trikrát priestupkovo prejednávaná, a to dňa 11.10.2016 za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno d) zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) - hrubé správanie, za ktorý bola postihnutá blokovou pokutou vo výške 10,- eur (nezaplatená na mieste), dňa 05.06.2019 sa dopustila priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno l) zákona o priestupkoch - nepoužila počas jazdy bezpečnostné pásy, za ktorý bola postihnutá blokovou pokutou vo výške 50,- eur (nezaplatená na mieste) a dňa 16.07.2019 sa dopustila priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 odsek 1 písmeno c) zákona o priestupkoch - viedla motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, za ktorý bola postihnutá pokutou vo výške 700,- eur a zákazom činnosti vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Zástupca Okresnej prokuratúry Nitra v konečnom návrhu žiadal zamietnuť návrh odsúdenej na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vzhľadom na skutočnosť, že neboli splnené formálne ani materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdenej.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

Na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky podmiennečného prepustenia z hľadiska formálneho ako aj materiálneho.

Formálne podmienky upravuje ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona, pričom zákon rozlišuje podľa toho, či ide o podmiennečné prepustenie páchatel'a odsúdeného za prečin alebo za zločin. Súd musí skúmať najprv splnenie formálnych podmienok, až následne sa zaoberá splnením materiálnych podmienok.

Zo spisového materiálu jasne vyplývalo, že odsúdená bola uznaná vinnou zo spáchania zločinu, a teda v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné splnenie formálnych podmienok v podobe vykonania dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Odsúdená žiadala o podmiennečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Levice, sp. zn. 1T/39/2021 zo dňa 20.06.2022, právoplatným dňa 20.06.2022, pričom svoju žiadosť odôvodnila tým, že po započítaní trestu zo zrušenej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V, vykonala 14 (štrnásť) mesiacov, čím splnila formálne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Po preskúmaní spisového materiálu súd konštatuje, že odsúdenej bol započítaný výkon trestu odňatia slobody, ktorý

vykonávala v zrušenej trestnej veci Okresného súdu Bratislava V vedenej pod sp. zn. 4T/7/2020 od 13.05.2020 do 12.07.2021, t. j. 14 (štrnásť) mesiacov, čo je však v danom prípade nedostatočné, pretože započítanie výkonu predošlého trestu odňatia slobody predstavuje iba výkon polovice uloženého nepodmienečného trestu v trestnej veci Okresného súdu Levice vedenej pod sp. zn. 1T/39/2021. Nárok odsúdenej na podmiennečné prepustenie odsúdenej vznikne až po vykonaní dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, pretože sa jedná o odsúdenie za zločin, pričom je potrebné vykonať 18 (osemnásť) mesiacov a 20 (dvadsať) dní z uloženého súhrnného trestu odňatia slobody. Po započítaní zostáva odsúdenej vykonať 4 (štyri) mesiace a 20 (dvadsať) dní, aby boli splnené formálne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Okrem uvedeného ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z formálneho hľadiska ani z materiálneho hľadiska, jednak z dôvodu, že odsúdená nemala vykonanú zákonom ustanovenú dobu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, a taktiež z dôvodu, že pre jej sklon k páchaniu trestných činov existuje pre spoločnosť v prípade jej podmiennečného prepustenia vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti dvadsaťtrikrát súdne trestanú), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Súd uzavrel, že ani jeden z doterajších trestov, ani tie nepodmienečné, nemali u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný účinok, a zároveň výkon týchto trestov nezaručil, že by sa odsúdená v budúcnosti trestnej činnosti nedopustila, práve naopak. Z uvedeného dôvodu neexistovala záruka, že odsúdená po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala odsúdená dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, mohla a mala vyvíjať aktivity k tomu, aby sa zamestnala, zaradila sa do sociálneho prostredia, viedla usporiadaný život v súlade s právnym poriadkom a nedopúšťala sa trestnej činnosti.

Na základe vyššie rozvedeného bolo na mieste u odsúdenej zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z dôvodu nesplnenia formálnych ani materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdenej na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť na Okresný súd Nitra do 3 pracovných dní od jeho oznámenia, o sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok.